

Заробітна плата – одна з головних економічних категорій

Заробітна плата – одна з головних економічних категорій, яка поєднує інтереси працівників, підприємців та держави і безпосередньо впливає на рівень життя населення.

Те, що відносини між роботодавцями та найманими працівниками нерідко не відповідають нормам чинного законодавства, а виплата заробітної плати здійснюється «у конвертах», або у розмірах менших за мінімальну заробітну плату, - не є секретом для більшості громадян. Уявіть собі, що можна купити за 2000-2100 гривень на місяць? У той час коли мінімальна заробітна плата, гарантована державою, складає 4723 грн. на місяць.

Влаштуватися на роботу без укладання трудового договору – на сьогодні можна без проблем. Але, через таку зайнятість, яку практикують в основному підприємці, соціально незахищеними залишаються, в першу чергу, наймані працівники. Ненормований робочий день, відсутність оплати лікарняного та відпустки, залежність розміру заробітної плати виключно від роботодавця, відсутність записів у трудовій книжці та несплата внесків до Пенсійного фонду України – це неповний перелік порушень вимог трудового законодавства роботодавцями, які нехтують своїми обов'язками щодо офіційного оформлення своїх робітників. Більшість юристів не гарантують позитивний результат в трудових спорах неформальних працівників у разі виникнення конфлікту з роботодавцем (наприклад, невивплати заробітної плати), оскільки його практично неможливо притягнути до відповідальності. Трапляються і випадки, коли підприємці, які використовують найману робочу силу, ведуть подвійний облік робочого часу, тобто працівники працюють по 10–12 годин на добу та ще й без вихідних, а заробітна плата в трудовому договорі встановлена лише на рівні 2361,50 грн. Оплата роботи в надурочний час, у святкові та вихідні дні, взагалі не проводиться. В результаті, перебування робітника в такому статусі негативно впливає на рівень його пенсійного забезпечення в майбутньому та соціальні гарантії сьогодні.

Довгий період часу фізичні особи, які працювали на спрощеній системі оподаткування, сплачували внески до Пенсійного фонду на добровільних засадах. Лише з 1 липня 2010 року ця категорія платників була законодавчо зобов'язана сплачувати страхові внески, що дало можливість не тільки збільшити надходження до пенсійного бюджету, але й забезпечити їм набуття права на майбутню пенсію. До цього, по факту сплати внесків «спрощенцям» зараховується лише чотири – п'ять днів на місяць. Як наслідок, звертаючись за призначенням пенсії, або за її перерахунком, людина з подивом виявляє, що у неї просто не вистачає стажу!

На сьогодні Законом України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» для підприємців – «спрощенців» встановлена обов'язкова ставка єдиного соціального внеску, що дорівнює 22,0% бази оподаткування, яку платники обов'язково повинні сплачувати. При цьому, щомісячна сума єдиного соціального внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску, який визначається як добуток мінімальної заробітної плати на тариф відрахувань до Пенсійного фонду, встановлений законом, і на сьогодні він складає – 1039,06 грн. (4723 грн.*22,0%).

Останніми роками пенсійні питання є одними із найактуальніших тем серед населення. Але, на жаль, багато хто з громадян ще не зовсім усвідомлює зміст пенсійної реформи, яка сьогодні відбувається в нашій країні. Якщо людина взяла на себе сміливість бути підприємцем, доводиться відповідати за своє майбутнє перед самим собою та платити внески в тому обсязі, що гарантують бажаний розмір пенсії. Все, що «ховається в кишені» на розмір пенсії ніколи не вплине.

Крім того, несплата внесків не дає можливості зарахувати період трудової діяльності до страхового стажу і, як наслідок, громадяни мають пенсію, яка не відповідає їх сподіванням. Тому, дуже важливо, щоб всі зрозуміли, що платити внески необхідно, бо це не лише кошти, з яких виплачують пенсії, а головне – соціальний захист кожної людини.

Подбаймо про майбутню пенсію сьогодні. Кожна людина повинна задати собі запитання: яку пенсію я хочу отримувати в майбутньому? Сьогодні я молодий, здоровий, заробляю, але потім я вийду на пенсію, або захворію, яку я пенсію буду отримувати?! **Лише за умови офіційного працевлаштування, високого рівня заробітної плати, з якої сплачено внески, та достатнього страхового стажу, Ви матимете гідну пенсію.**

Микола Сиротюк – начальник відділу
забезпечення наповнення бюджету № 4
Головного управління Пенсійного фонду
України в Одеській області